

Dato: 12. februar 2024

DN's bemærkninger til forslag til lov om energiparker,

Først og fremmest ønsker vi i Danmarks Naturfredningsforening (DN) at takke for muligheden for at kommentere på *'Forslag til lov om statsligt udpegede energiparker'*. Undervejs i processen med lovforslaget er det lykkedes at friholde blandt andet §3 natur, klitfredning og strandbeskyttelse, hvilket vi gerne vil anerkende. Det er også fornuftigt at staten nu tager initiativ til at bistå kommunerne med at sætte fart på den grønne omstilling. Noget vi har bedt om i mange år, da kommunerne åbenlyst har manglet både viden og ressourcer.

Når det så er sagt, så er DN dybt bekymret over særligt formuleringen af lovforslagets første kapitel vedrørende statsligt udpegede energiparker, samt lovforslagets afgrænsning. Grundlæggende underminerer den nuværende lovtekst årtiers arbejde med at udvikle det åbne land i balance og med respekt for natur og mennesker, såvel som for erhverv og andre interesser.

Lovforslaget strider således mod planlovens grundlæggende formål, ved at tillade erhvervsaktiviteter, herunder kontorbyggeri og lignende erhvervsmæssig bebyggelse, i det åbne land, uden at der findes en funktionel begrundelse for denne placering, og uden at alternative placeringer er undersøgt. Dette står i stærk kontrast til de mange ledige erhvervsområder, der findes landet over. Det er i DNs øjne helt afgørende at lovforslagets første kapitel justeres, så lempelser kun kan finde sted, når der er en funktionel begrundelse, når det er absolut nødvendigt, og når der ikke findes alternative placeringer i tilknytning til eksisterende bebyggelse, i erhvervsområder og lignende.

Dette er uddybet i nedenstående, hvor vi også har en enkelt bemærkning vedr. lempelser i forhold til kystnærhedszonen

Indhold

Kapitel 1.....	2
Kapitel 3.....	3
Kapitel 4.....	3

Kapitel 1

Af §1, stk. 2 fremgår det at loven har til formål "at forbedre mulighederne for etablering af PtX-anlæg og anden erhvervsmæssig bebyggelse i energiparker, hvor særlige hensyn taler for det".

DN bakker op om, at man ser på muligheder for at finde flere sammenhængende arealer til vedvarende energi, men mener ikke, det er en statslig opgave at tillade industrialisering af det åbne land med funktioner som hidtil har kunne placeres i udpegede erhvervsområder.

I det omfang der findes alternative placeringer til anlæg og erhvervsmæssig bebyggelse, mener DN at disse skal planlægges i overensstemmelse med planlovens gældende regler for placering af industrieanlæg og erhvervsmæssig bebyggelse.

Ændringsforslag, justering:

§1, stk. 2: Loven har endvidere til formål at forbedre mulighederne for etablering af PtX-anlæg og anden erhvervsmæssig bebyggelse i energiparker, hvor særlige hensyn ~~taler for denne placering, nødvendiggør denne placering, og hvor der ikke findes egnede alternative placeringer i tilknytning til eksisterende bebyggelse, f.eks. i nærheden af byer eller i udlagte industriområder~~

Af §2 defineres hvad der menes med energiparker, tilknyttede anlæg og erhvervsmæssig bebyggelse, men der mangler i høj grad en definition af hvad der menes med særlige hensyn. Dette bør defineres klart, da det ellers vil åbne op for meget vide fortolkninger, hvor man f.eks. kunne argumentere for at placere kontorbyggeri og lignende i tilknytning til parkerne, alene fordi det formegentlig vil være billigere her end i udlagte erhvervs- og industriområder. Det bør ikke tillades at der opføres anlæg i tilknytning til energiparkerne som ikke er funktionelt afhængige af en sådan placering, og som kunne placeres indenfor planlovens gældende regler - og derfor er en præcisering af særlige hensyn meget nødvendig.

Ændringsforslag, tilføjelse:

§2, nr. 5) Særlige hensyn: Tekniske-, miljømæssige- eller funktionelle forhold, der nødvendiggør en placering i umiddelbar tilknytning til de energiproducerende anlæg. Dette indebærer desuden, at alternative placeringer indenfor planlovens gældende regler skal være grundigt undersøgt og vurderede uegnede.

I §2, nr. 4) er der nævnt faciliteter der understøtter *salg af varer og tjenesteydelser*. Det er svært at se, hvilke særlige hensyn der retfærdiggør, at sådanne faciliteter ikke kunne placeres i tilknytning til eksisterende bebyggelse. DN foreslår, som alternativ til at definere særlige hensyn (se herover), at man også kan justere §2, nr. 4):

Ændringsforslag, justering:

4) Anden erhvervsmæssig bebyggelse: ~~Bygninger, installationer og faciliteter, der anvendes til erhvervsaktiviteter som f.eks. udvikling, produktion eller salg af varer og tjenesteydelser, og som ikke er PtX-anlæg. Installationer, faciliteter og i mindre grad bygninger som er funktionelt afhængig af en placering i direkte tilknytning til energiparkens energiproducerende anlæg.~~

Baggrund: Hvad er det åbne land?

"Det åbne land" er et begreb, der anvendes i planlægningen og lovgivningen i Danmark, herunder i Planloven. Det refererer generelt til områder uden for de etablerede bymæssige bebyggelser, hvor der er fokus på at bevare natur, landskab og miljøværdier.

"Det åbne land" omfatter typisk landbrugsland, skovområder, naturområder, kystnære områder og andre ikke-urbaniserede områder. Det er karakteriseret ved at være udenfor byzone og bymæssig bebyggelse. En af de primære intentioner med at definere "det åbne land" er at bevare og beskytte naturlige og landskabelige værdier. Dette inkluderer beskyttelse af biodiversitet, landskabskarakter, rekreative værdier og naturressourcer.

Planloven og kommunale planer indeholder ofte specifikke bestemmelser for udvikling og anvendelse af "det åbne land". Disse regler har til formål at begrænse urbanisering og sikre, at eventuel udvikling sker i harmoni med områdets natur- og landskabsværdier. Samtidig anerkendes "det åbne land" også for dets landbrugsmæssige betydning og planlægningen søger at balancere behovet for landbrug med natur- og miljøbeskyttelse.

Der er generelt strenge restriktioner for byggeri og udvikling i "det åbne land". **Nye bygninger skal typisk have en direkte relation til landbruget eller andre aktiviteter, som er afhængige af en placering i det åbne land (!).** "Det åbne land" omfatter også rekreative områder, som er vigtige for offentlig adgang til natur og landskab.

Kapitel 3

Af §9 fremgår det at "Ved planlægning af en energipark finder §5b, stk. 1, nr. 1, i lov om planlægning ikke anvendelse". Dette vedrører planlovens bestemmelse om, at der for planlægning i kystnærhedszonen gælder, at der kun må inddrages nye arealer i byzone og planlægges for anlæg i landzone, hvis der er en særlig planlægningsmæssig eller funktionel begrundelse for kystnær lokalisering. DN er åbne overfor at der i særlige tilfælde kan dispenseres fra kystnærhedszonen for at muliggøre opstilling af vindmøller og solceller, men DN støtter ikke, at lempelsen benyttes for at placere tilknyttede anlæg inden for zonen.

Ændringsforslag:

§ 9. Ved planlægning til realisering af en energipark finder § 5 b, stk. 1, nr. 1, i lov om planlægning ikke anvendelse. Dette vedrører opstilling af vindmøller og solceller, men ikke tilknyttede anlæg.

Kapitel 4

Af §13 fremgår det, at statens rolle potentielt kan udvides til at inkludere opgaver, som normalt varetages af kommunerne, såsom udpegning af arealer og miljøvurderinger. DN er ikke imod, at staten overtager hele eller dele af opgaven, så længe det ikke betyder, at kommunerne og borgerne ikke høres.

Kommunerne og borgerne har de bedste forudsætninger for at sikre sameksistens med andre arealinteresser. Desuden viser forskning, at mytedannelser og modstand mod vedvarende energiprojekter ofte opstår, når borgerinddragelsen ikke er reel. Den folkelige opbakning er afgørende for den grønne omstilling både lokalt og nationalt, hvorfor DN lægger stor vægt på, at tidlig og reel borgerinddragelse fortsat tillægges stor vægt.

Når staten tager opgaven hjem, betyder det også at der åbnes op for at projekter kan gennemføres via anlægslove. DN mener at brug af anlægslove i forbindelse med lokale VE-projekter bør undgås, da anlægslove annullerer klageadgang via klagenævn, og forringer borgerinddragelsen, og dermed også risikerer at føre til øget folkelig modstand mod projektet og den grønne omstilling generelt. I forhold til natur- og miljøforhold vil det ikke nødvendigvis føre til at borgere ikke vil klage, men man skaber et system hvor eneste mulighed er at gå til EU eller prøven sagen ved en domstol. Begge muligheder er ressourcetunge for alle involverede parter, og risikerer at forsinke og fordyre projekterne betydeligt. Det er desuden heller ikke DNs opfattelse at klager generelt forsinke den grønne omstilling.

Ændringsforslag, tilføjelse:

§ 13. Miljøministeren kan beslutte at overtage kommunalbestyrelsens beføjelser efter lov om naturbeskyttelse, lov om miljøbeskyttelse og lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM) i sager, der vedrører eller i øvrigt er af betydning for opstilling af vindmøller, solcelleanlæg eller tilknyttede anlæg i energiparker.

§ 13a: For at sikre en fortsat folkelig opbakning og reel borgerinddragelse i udviklingen af energiparker, skal alle projekter dog stadig gennemføres gennem de sædvanlige planlægnings- og godkendelseskanaler. Dette inkluderer en grundig høringsproces og mulighed for lokal indsigelse. Anvendelsen af anlægslove som en alternativ vej til gennemførelse af projekterne skal undgås, for at sikre borgernes ret til at blive hørt og at projekterne ikke gennemføres på bekostning af bredere samfundsinteresser såsom natur- og miljø.

På vegne af Danmarks Naturfredningsforening,

Lasse Jesper Bering Pedersen,
Klima- og Energipolitisk Seniorrådgiver,
Danmarks Naturfredningsforening